

L'incorporazione di Cagliari e della Sardegna alla letteratura catalana

The Incorporation of Cagliari and Sardinia to Catalan Literature

Jaume Torró Torrent
(Universitat de Girona)

Date of receipt: dd/mm/yy [Style "Ricezione_Accettazione"]

Date of acceptance: dd/mm/yy [Style "Ricezione_Accettazione"]

7. Bibliografia.

- Badia, Lola - Torró, Jaume (eds.) (2011) *Curial e Güelfa*. Barcelona: Quaderns Crema.
- Baselga Ramírez, Mariano (1896) *El cancionero catalán de la Universidad de Zaragoza*. Zaragoza: Cecilio Gasca librero.
- Beccadelli el Panormita, Antonio (1990) *Dels fets e dits del gran rey Alfonso*, versió catalana del segle XV de Jordi de Centelles a cura d'Eulàlia Duran i text llatí a cura de Mariàngela Vilallonga. Barcelona: Barcino (Els Nostres Clàssics, A 129).
- Blasco Ferrer, Eduardo (2002) *Linguistica sarda. Storia, metodi, problemi*. Nuoro: Condaghes.
- Boscolo, Alberto - Schena, Olivetta (eds.) (1993) *Acta Curiarum Regni Sardiniae, 3, I Parlamenti Alfonso il Magnanimo (1421-1452)*. Cagliari: Consiglio Regionale della Sardegna.
- Bussa, Italo (2006) 'La documentazione sugli stati sardi di Oliva', *Quaderni bolotanesi*, 32, pp. 215-278.
- Cabré, Lluís - Torró, Jaume (2012) 'Dona Teresa d'Híxar o Llir entre cards: para la cronología de la obra de Ausiàs March', *Bulletin of Hispanic Studies*, 89, 1, pp. 91-102.
- (2015) 'La poesia d'Andreu Febrer: el trobar ric i Dante líric', *Medioevo romanzo*, 39, pp. 152-165.
- Cioppi, Alessandra (2005) 'I registri di Jordi Planella "batlle general" di Sardegna. Note sull'amministrazione di un ufficiale regio alla fine del XIV secolo', in

- Ferrer Mallol, Maria Teresa - Mutgé Vives, Josefina - Sánchez Martínez, Manuel *La Corona catalano-aragonesa i el seu entorn mediterrani a la baixa Edat Mitjana (Actes del Seminari celebrat a Barcelona, 27-28 novembre 2003)*. Barcelona: Consejo Superior de Investigaciones Científicas - Instituto Milà i Fonatanals, pp. 23-63.
- Conde y Delgado de Molina, Rafael - Aragón Cabañas, Antonio M. (1985) *Castell de Càller. Cagliari catalano-aragonesa*. Cagliari: Edizioni della Torre.
- Costa, Maria Mercè (1973) *El santuari de Santa Maria de Bonaire a la ciutat de Càller. Diplomataris de Bonaire*. Càller: Ettore Gasperini.
- de Riquer, Martí (1975) *Los trovadores. Historia literaria y textos*. 3 vols., Barcelona: Planeta.
- de Riquer, Martí - Badia, Lola (1984) *Les poesies de Jordi de Sant Jordi*. València: Tres i Quatre.
- (1986) ‘Les poesies de Ramon Boter i l’herència d’Ausiàs March’, in *Estudis de literatura catalana en honor de Josep Romeu i Figueras*. Barcelona: PAM, vol. II, pp. 253-293.
- de Vico, Francisco (1639) *Historia general de las isla y reino de Sardenia. Séptima parte*. Barcelona: Llorenç Déu.
- Ferrer Mallol, Maria Teresa (1984) ‘La conquesta de Sardenya i la guerra del cors al Mediterrani’/ ‘La conquista della Sardegna e la guerra di corsa nel Mediterraneo’, in Carbonell, Jordi - Manconi, Francesco, *Els catalans a Sardenya / I Catalani in Sardegna*. Barcelona-Milano: Enciclopèdia Catalana - Generalitat de Catalunya - Consell Regional de Sardenya / Consiglio Regionale de la Sardegna, Pizzi, pp. 35-40.
- Folena, Gianfranco (1967) ‘Il primo imitatore veneto di Dante, Giovanni Quirini’, in Branca, Vittore - Padoan, Giorgio (eds.), *Dante e la cultura veneta. Atti del Convegno di studi organizzato dalla Fondazione “Giorgio Cini” (Venezia-Padova-Verona, 30 marzo -5 aprile 1966)*. Firenze: Olschki, pp. 396-421.
- Galera Hernández, Rubèn (2019) ‘Tres poemes de Francesc Gilabert de Centelles: atribució, estudi de les fonts i edició’, *Cabdells*, 17, pp. 5-34.
- Maninchedda, Paolo (2000) ‘Nazionalismo, cosmopolitismo e provincialismo nella tradizione letteraria della Sardegna (secc. XV-XVIII)’, *Revista de Filología Románica*, 17, pp. 171-196.

- Martí, Sadurní (2017) 'Joan de Castellnou revisité: notes biographiques', *Revue des langues romanes*, CXXI (2), pp. 623-659.
- Mele, Giampaolo (1986) 'I cantori della cappella di Giovanni I il Cacciatore, re d'Aragona (anni 1379-1396)', *Anuario musical*, 41, pp. 63-104.
- Mölk, Ulrich (1982) *La lirica dei trovatori*. Bologna: il Mulino.
- Nadal, Josep - Prats, Modest (1982) *Història de la llengua catalana. 1: Dels inicis als segle XV*. Barcelona: Edicions 62.
- (1996) *Història de la llengua catalana. 2: El segle XV*. Barcelona: Edicions 62.
- Oliva, Anna Maria (2005a) 'Il consiglio regio nel regno di Sardegna. Prime ricerche', in Ferrer Mallol, Maria Teresa et alii *La Corona catalano-aragonesa i el seu entorn mediterrani a la baixa Edat Mitjana (Actes del Seminari celebrat a Barcelona, 27-28 novembre 2003)*. Barcelona: Consejo Superior de Investigaciones Científicas - Instituto Milà i Fonatanals, pp. 205-238.
- (2005b) 'Memorial de totes les coses que han a fer, dir, aplicar per la Universitat de Càller davant lo senyor rey. Ambasciatori della città di Cagliari alla corte catalano-aragonesa nel Quattrocento. Prime note', in Narbona Vizcaíno, Rafael (coord.), *XVIII Congrès d'Història de la Corona d'Aragó (València, 9-4 de setembre de 2004). La Mediterrània de la Corona d'Aragó, segles XIII-XVI & VII Centenari de la sentència arbitral de Torrellas, 1304-2004*. València: Universitat, pp. 327-348.
- Olla Repetto, Gabriella (1974) (a cura di) *Il primo Liber curiae della procurazione reale di Sardegna (1413-1425)*. Roma: Ministero dell'Interno - Pubblicazioni degli Archivi di Stato.
- Pinna, Michele (1914) *Il Magistrato Civico di Cagliari*. Cagliari: Tip. Sarda.
- Riera, Jaume (2011) 'La correcta numeració dels reis d'Aragó i comtes de Barcelona', *Afers*, 26, 69, pp. 485-521.
- Rodríguez Risquete, Francisco Javier (2007) 'El mestratge de Pere Torroella', in Sadurní, Martí - Cabré, Miriam - Feliu, Francesc - Iglésias, Narcís - Prats, David (a cura di), *Actes del Tretzè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (Universitat de Girona, 8-13 de setembre de 2003)*. Abadía de Montserrat: Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, vol. III, pp. 337-362.

- Rodríguez Risquete, Francisco Javier - Torró, Jaume (2014) 'La poesia després d'Ausiàs March (cap. 13.3)', in Broch, Àlex (dirigida per) *Història de la literatura catalana. Literatura medieval, II. Segles XIV-XV*, dirigida per Badia, Lola. Barcelona: Enciclopèdia Catalana - Editorial Barcino - Ajuntament de Barcelona, pp. 398-435.
- Sendra Molió, Josep (1998) *Els comtes d'Oliva a Sardenya*. Oliva: Ajuntament.
- (2005) 'Il ducato di Osuna (Spagna)', *Quaderni bolotanesi*, 31, pp. 223-243.
- Simbula, Pinuccia F. (1993) *Corsari e pirati nei mari di Sardegna*. Cagliari: Consiglio Nazionale delle Ricerche-Istituto sui rapporti italo-iberici.
- Sodani, Maria Elisa (2017) *I mercanti catalani e la Corona d'Aragona in Sardegna. Profitti e poteri negli anni della conquista*. Roma: Viella.
- Strinna, Giovanni - Torró, Jaume 'Trasbalsament cultural: el plurilingüisme i la llengua catalana a Sardenya ', in Fuentes Broseta, Miquel (a cura di), *Sardenya i la Corona d'Aragó: 700 aniversari de la campanya de l'infant Alfons*. Valencia: Afers, in corso di stampa.
- Tasca, Cecilia (1992) *Gli ebrei in Sardegna nel XIV secolo. Società, cultura, istituzioni*. Cagliari: Deputazione di Storia Patria per la Sardegna.
- Torró, Jaume (1999) 'Ausiàs March no va viure en temps d'Ovidi', in Valsalobre, Pep - Rafanell, August (a cura di), *Estudis de Filologia Catalana. Dotze anys de l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes. Secció Francesc Eiximenis*. Barcelona: ILCC - Universitat de Girona - PAM, pp. 175-199.
- (2004) 'La noblesa, la lírica, la caça i la cortesia', *Mot, so, razo*, 3, pp. 7-15.
- (2014) 'La poesia cortesana (cap. 12)', in Broch, Àlex (dirigida per), *Història de la literatura catalana. Literatura medieval, II. Segles XIV-XV*, dirigida per Badia, Lola. Barcelona: Enciclopèdia Catalana - Editorial Barcino - Ajuntament de Barcelona, pp. 261-352.
- Torroella, Pere (2011) *Obra completa*, edició crítica de Rodríguez Risquete, Francisco J. 2 vols., Barcelona: Barcino (Els Nostres Clàssics, B 31-32).
- Torró Torrent, Jaume (2008) 'Las cortes de Aragón y las líricas catalana y castellana del siglo XV', in San José Lera, Javier - Burguillo, Francisco Javier - Mier, Laura

(coords.), *La fractura historiográfica: las investigaciones de Edad Media y Renacimiento desde el tercer milenio*. Salamanca: Universidad, pp. 427-437.

- (ed.) (2009) 'Lluís de Requesens, Bernat Miquel, Martí Garcia, Rodrigo Dies, Lluís de Vila-rasa, Francesc Sunyer', in *Sis poetes del regnat d'Alfons el Magnànim*. Barcelo: Barcino (Els Nostres Clàssics, B 29).
- (2010) 'La cort literària d'Alfons el Magnànim', in Bellveser, Ricard (coord.), *La poesia d'Ausiàs March i el seu temps*. València: Institució Alfons el Magnànim - Diputació Provincial de València, pp. 27-39.

8. Curriculum vitae

Jaume Torró Torrent è professore ordinario di Filologia catalana presso la Universitat de Girona dal 1994. Si è occupato della letteratura catalana medievale del XIV e XV secolo e dell'Umanesimo nella Corona d'Aragona. Ha curato l'opera completa di Romeu Lull (Barcino, Els Nostres Clàssics, 1996), l'opera di Lluís de Requesens, Bernat Miquel, Martí Garcia, Rodrigo Dies, Lluís de Vilarasa e Francesc Sunyer in *Sis poetes del regnat d'Alfons el Magnànim* (Barcino, Els Nostres Clàssics, 2009) e, in collaborazione con Lola Badia, il romanzo *Curial e Güelfa* (Quaderns Crema, 2011), e ha pubblicato diversi contributi su Bernat Metge, il romanzo *Curial e Güelfa*, Joanot Martorell, Joan Roís de Corella, Jaume Roig, Francesc Alegre, Ausiàs March, la trasmissione testuale della lirica, il romanzo cavalleresco, la poesia di corte e la letteratura comico-satirica in un periodo che va dal regno di Giovanni I d'Aragona fino alla morte di Giovanni II. Ha collaborato in molti di questi contributi con Lluís Cabré, Rafael Ramos, Francisco Javier Rodríguez Risquete e Montserrat Galí.